

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/swiadkowie/36357,Wojciechowski-Leszek.html>
2024-04-18, 04:11

Leszek Wojciechowski

Leszek Wojciechowski

Świadek niemieckich i ukraińskich działań w getcie w Izbicy i likwidacji

getta. Jako 14-latek uratował stamtąd dwie żydowskie dziewczynki. Syn Jana Wojciechowskiego, naczelnika stacji kolejowej Poznań Dworzec Główny w latach 1921–1939 oraz 1945–1949.

Leszek Wojciechowski urodził się 18 maja 1928 r. w Poznaniu. W 1939 r., w chwili wybuchu wojny, ukończył czwartą klasę Publicznej Szkoły Powszechnej nr 26 im. St. Wyspiańskiego w Poznaniu. Po militaryzacji kolei we wrześniu 1939 r. jego ojciec otrzymał od Dowództwa Wojskowego Obrony Miasta Poznania rozkaz przeprowadzenia ewakuacji węzła kolejowego Poznań Główny (żołnierzy, sprzętu wojskowego oraz ludności cywilnej). Po zajęciu przez Niemców dworca kolejowego w Poznaniu utracił pracę, mieszkanie służbowe, cały dorobek życia i zdrowie. W związku z przeprowadzeniem akcji ewakuacyjnej był dwukrotnie przesłuchiwany przed specjalną komisją niemiecką (Wermacht i Gestapo). W lutym 1940 r. Jan Wojciechowski wraz z rodziną został wysiedlony do obozu koncentracyjnego przy ul. Głównej w Poznaniu. W marcu 1940 r. rodzina została wywieziona przez Niemców w bydłych wagonach do Mielca w Generalnej Guberni. Ojciec został skierowany do pracy na kolei i zatrudniony w charakterze dyspozytora ruchu na Dworcu Kolejowym w Mielcu. Następnie otrzymał delegację do pracy na stacjach w Lublinie, a potem w Izbicy. W tej ostatniej Leszek kontynuował naukę szkolną. Stamtąd pochodzą jego relacje o getcie i losie umieszczonych w nim Żydów. Jan Wojciechowski zatrudniał wielu z nich przy pracy na kolei, dzięki temu mogli opuszczać getto. Dla osób znających język niemiecki pomagał załatwiać fałszywe dokumenty - ausweis, kenkarty i inne. Leszek Wojciechowski z kolei nosił Żydom jedzenie do getta - kiedy jeszcze było otwarte - a później dostarczał je, czołgając się pod drutami kolczastymi. W trakcie pacyfikacji getta wyprowadził dwie małe dziewczynki (4- i 2,5-letnią), na prośbę ich matki. W Izbicy rodzina Wojciechowskich przebywała do 14 października 1942 r. Następnie Jan Wojciechowski został oddelegowany do Rejowca, gdzie pracował jako polski zawiadowca stacji. W styczniu 1945 r. rodzina wróciła do Poznania. W roku 1946 jako 16-latek Leszek został aresztowany przez poznański UB za udział w harcerskiej organizacji niepodległościowej na terenie szkoły średniej. Zarzuty dotyczyły przede wszystkim przekazania organizacji broni palnej krótkiej i długiej. Aresztowano wielu uczniów, zeznania niektórych obciążły Świadka, szkoła została rozwiązana. Leszek Wojciechowski więziony był 6 lat. Przez ten czas pracował m.in. w kamieniołomach Piehcin i w kopalni węgla i w hucie w Bytomiu i Rudzie Śląskiej, przebywał także w więzieniach we Wronkach i w Rawiczu.

Przejdź do relacji

LESZEK WOJCIECHOWSKI

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)